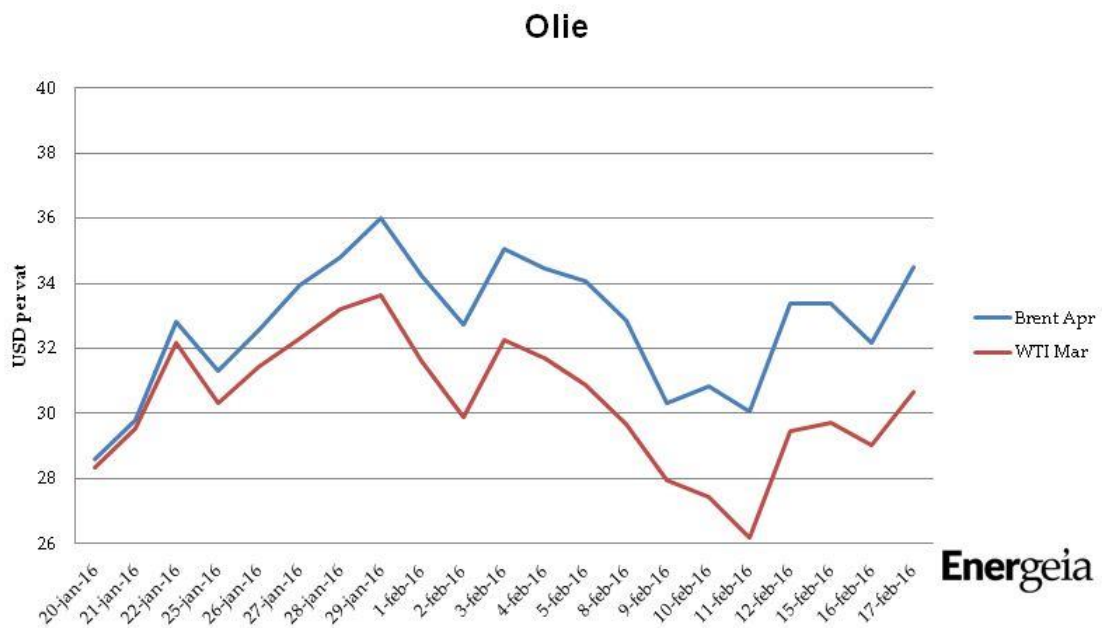

STEMMING Productiebeperking olie geeft beetje lucht

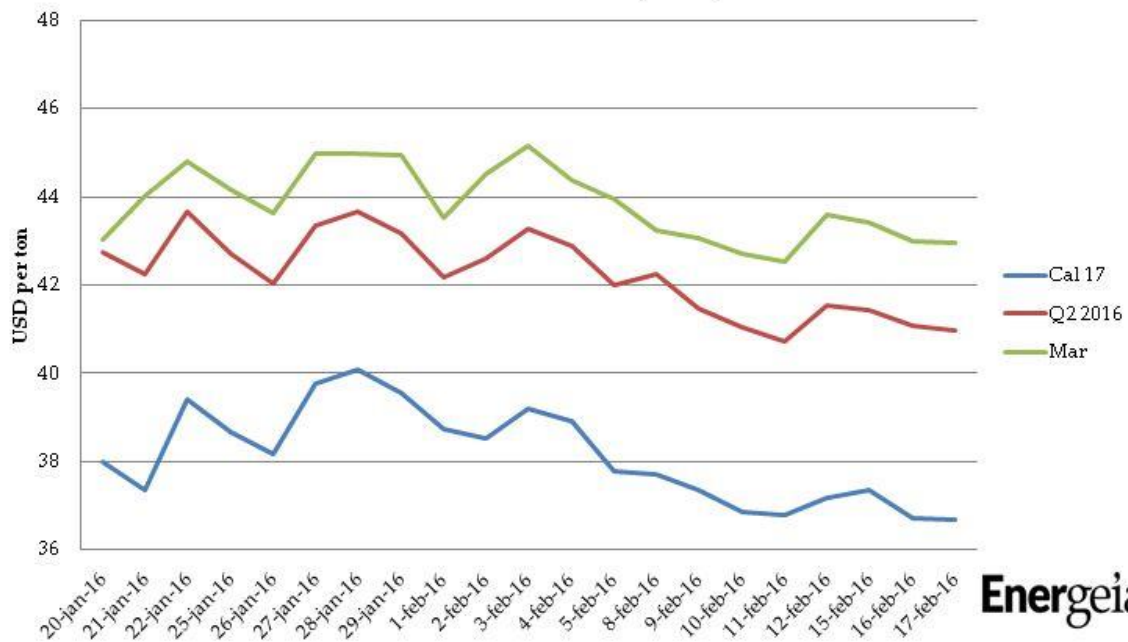
AMSTERDAM (Energeia) - Energeia's stemming behandelt achtereenvolgens de prijsontwikkeling op de markt voor olie, steenkool, CO2-emissierechten, aardgas en elektriciteit, en geeft vervolgens een beeld van de spreads.

De olieprijsen raakten begin deze maand in een vrije val, met een voorlopig dieptepunt rond 11 februari; WTI voor levering in maart kwam toen uit op iets meer dan USD 21 per vat. Sinds een aantal dagen zitten de prijzen echter weer in de lift. Dit is vooral toe te schrijven aan het initiatief van onder meer Rusland en Saoedi-Arabië om de productie voorlopig te bevroren. Aanvankelijk waren er twijfels over het effect hiervan, maar nadat Iran zich min of meer bij dit initiatief had gevoegd leidde dat alsnog tot resultaat. Woensdag sloot WTI op USD 30,66 en Brent op USD 34,50 per vat, de hoogste waarde in twee weken.

Of het initiatief echt een kans zal krijgen, moet nog blijken. De Iraanse olieminister Bijan Zanganeh suggereerde van wel toen hij zei dat dit besluit een eerste stap is en dat meer stappen moeten volgen. "Dit begin van een samenwerking tussen Opec- en niet-Opec-leden voor het herstel van de markt is een rede tot vreugde", zei hij. "Wij steunen alle maatregelen die leiden tot marktstabiliteit en een herstel van de prijzen." Niettemin verzuimde Zanganeh expliciet aan te geven dat Iran ook daadwerkelijk zijn olieproductie zal beperken.

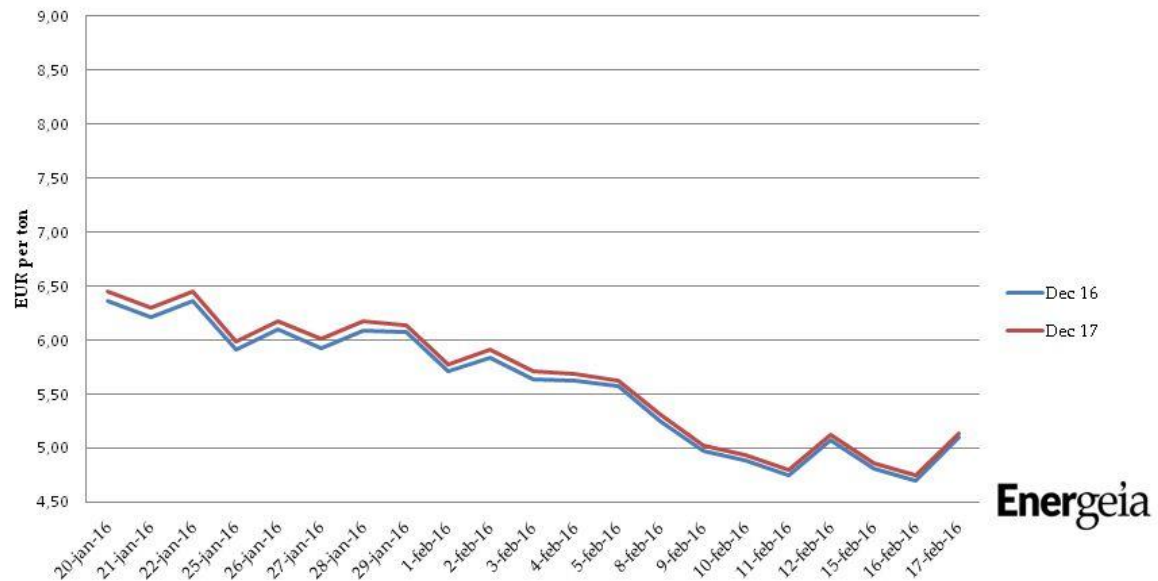
Steenkool (Ara)

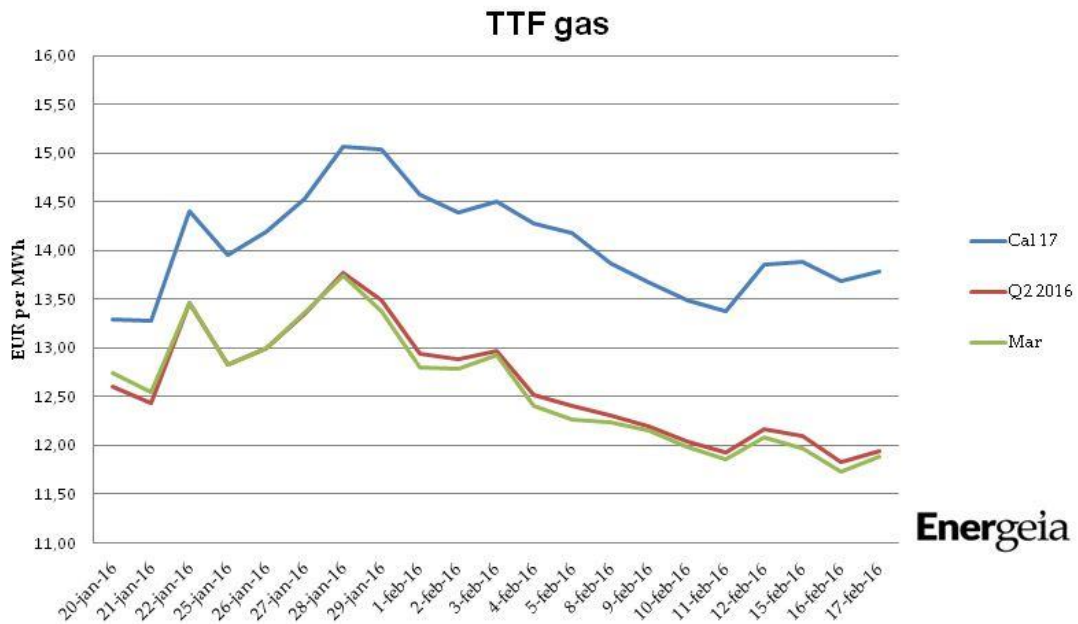
De opleving van de olieprijs werkt zeer bescheiden door in ontwikkeling van de waarde van steenkool. Dat wil zeggen: aan de stevige prijsdaling van de voorgaande weken is een voorlopig einde gekomen. Cal 17 voor levering op de Ara-hub kostte woensdag bij EEX USD 36,68 per ton, wat 0,4% onder de prijs van de week ervoor lag. Levering in Q2 werd 0,1% goedkoper en sloot op USD 40,98 per ton. Het maartcontract kwam uit op USD 42,94 per ton, een plus van 0,6%.

Die stabilisering van de prijzen is echter maar tijdelijk, zo valt af te leiden uit een waarschuwing van het Internationale Energie Agentschap (EIA). Volgens econoom Laszlo Varro leidt de minder snelle groei van de Chinese economie tot een stijging van het kolenaanbod. "Indien de Chinese kolenconsumptie niet groeit, betekent dit dat we een grenzeloos aanbodoverschot zullen zien", aldus Varro. "Waarschijnlijk voor altijd." De klimaatdoelstellingen van de Europese Unie maken dat op het oude continent de vraag waarschijnlijk evenmin zal stijgen. Varro: "Met uitzondering van wellicht Polen en een aantal andere Oost-Europese landen denk ik dat er in Europa nooit meer een kolencentrale zal worden gebouwd."

CO2-emissierechten (EUA)

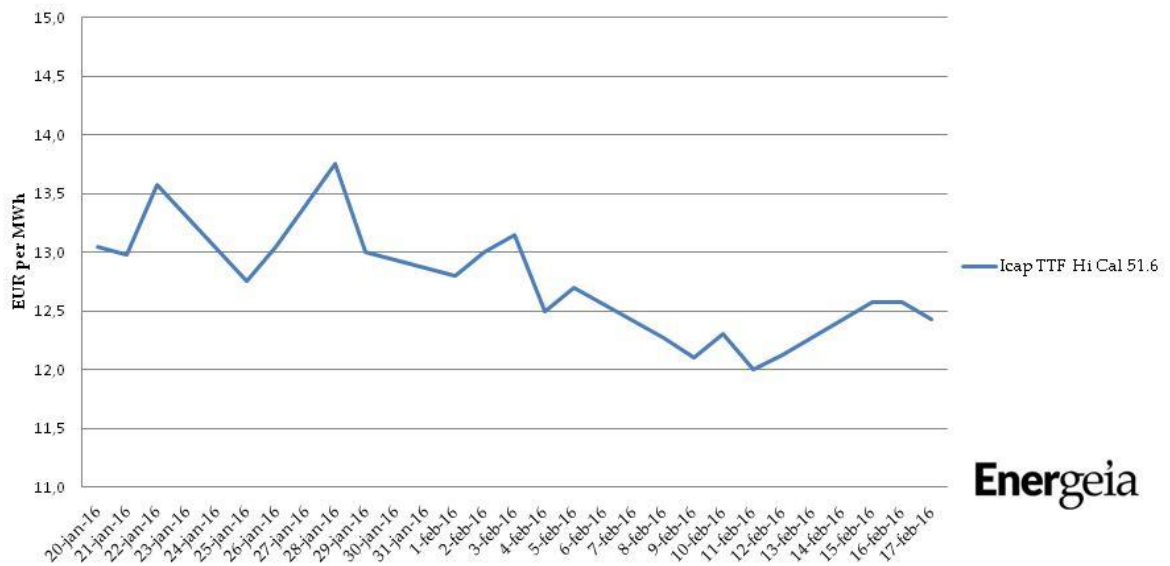

De CO2-prijzen blijven rond de EUR 5 per ton schommelen. Week-op-week gezien is er voor zowel het Dec16- als het Dec17-contract sprake van een stijging van iets meer dan 4%, maar daarmee blijft de waarde van een recht om koolstofdioxide uit te stoten bijzonder laag. Staatssecretaris Sharon Dijksma (Infrastructuur en Milieu, PVDA) hoopt hier op termijn iets aan te kunnen doen, onder meer door de [verschillende emissiehandelssystemen die wereldwijd bestaan aan elkaar te koppelen](#). Dit is echter een project van zeer lange adem en met ongewisse uitkomst. Niettemin verklaarde de Franse investeringsbank Société Générale dinsdag vanaf eind maart een scherpe prijsstijging te verwachten van 20 tot 30%. Daarmee zouden CO2-rechten weer boven de EUR 6 uitkomen, nog altijd een relatief bescheiden prijs.

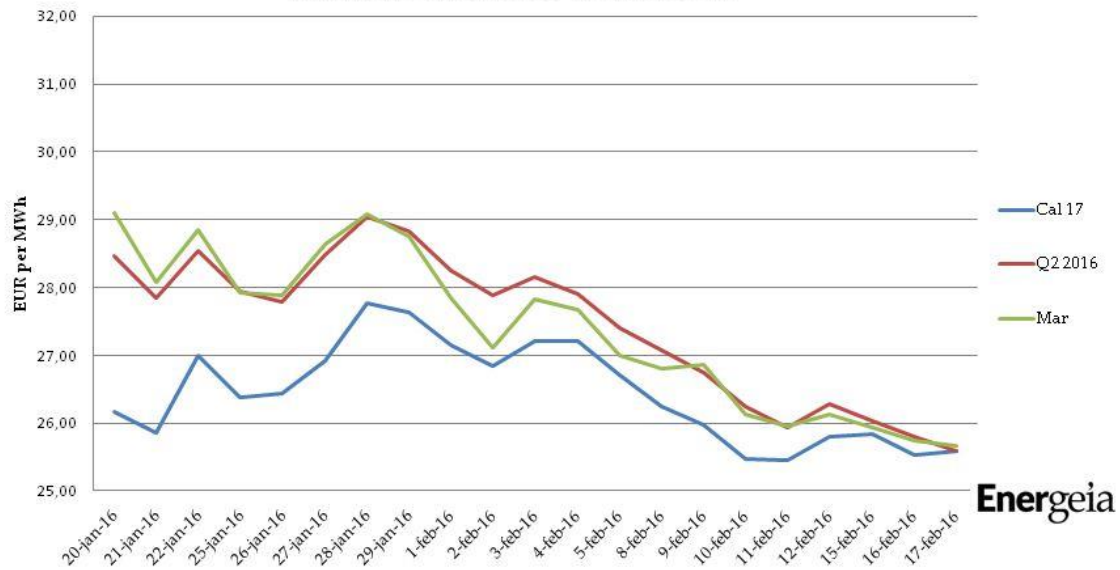
Op de termijnmarkt voor aardgas nam vooral het voorste maandcontract in waarde af; week-op-week is er sprake van een daling van 3,5%. Daarbij moet worden aangetekend dat deze daling zich vooral rond het weekeinde voordeed, want sindsdien zit de prijs weer iets in de lift. Het Q2-contract sloot woensdag bij Ice-Endex op EUR 11,95 per MWh (-2,9%), terwijl Cal17 –nauwelijks waarneembaar- in de plus eindigde (+0,1%). De opwaartse beweging van de laatste twee dagen is waarschijnlijk toe te schrijven aan de opleving van de olieprijs en mogelijk tevens aan de uitspraken van eurocommissaris Maros Šefčovič, die dinsdag verkondigde dat gas nog lang van groot belang zal zijn voor de Europese Unie.

Spotgas (Day ahead)

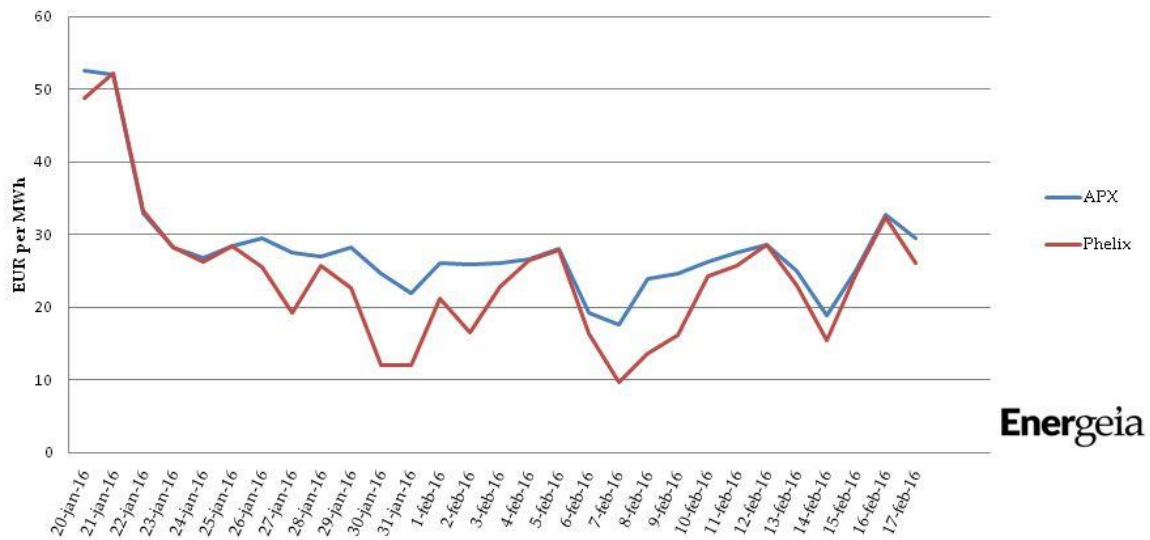
Spotgas voor levering deze donderdag kwam een dag eerder bij Icap uit op EUR 12,43 per MWh, een stijging van bijna 4% ten opzichte van een week eerder. Dag-op-dag gezien was er wel sprake van een lichte daling, namelijk van EUR 12,58 naar EUR 12,43. Daarmee liggen deze prijzen net iets boven die van de maand- en kwartaalcontracten zoals hierboven beschreven.

Termijncontracten elektriciteit

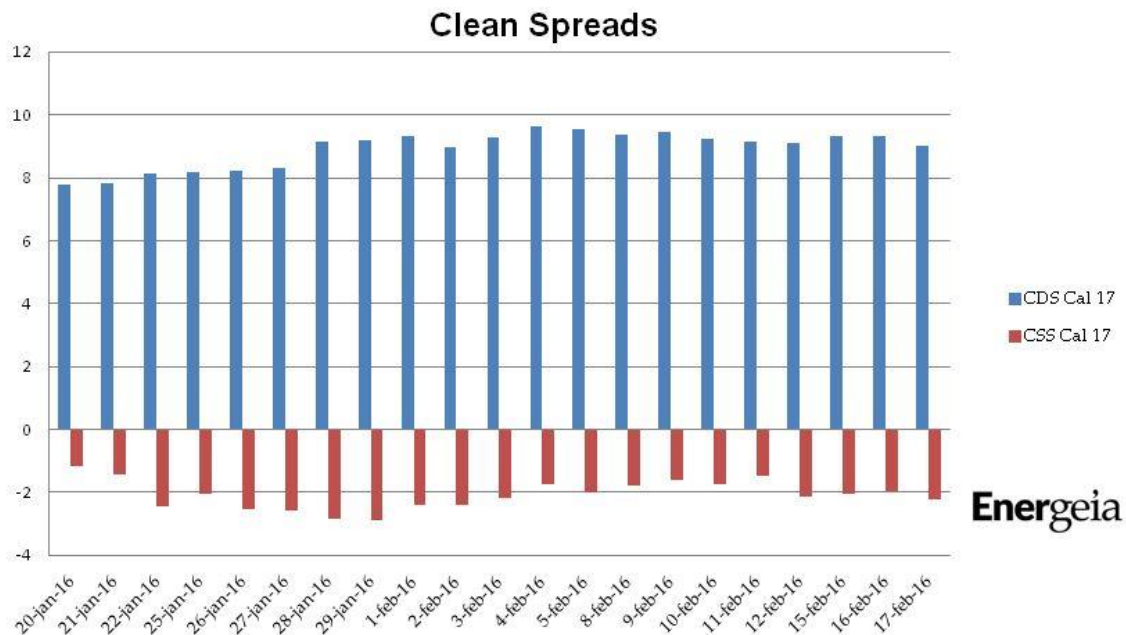

De prijzen van de termijncontracten voor elektriciteit bewogen zich deze week allemaal in dezelfde richting, namelijk naar iets meer dan EUR 25,50 per MWh. Voor het voorste maandcontract bij Ice-Endex betekende dit week-op-week gezien een daling van 4,2%, terwijl het Q2-contract met 3,5% afnam en Cal17 met 1,7% zakte. Het zachte winterweer is een belangrijke verklaring voor de prijsbeweging van de afgelopen weken, zo zeggen handelaren tegen het Noorse energienieuwsbureau Montel.

Spotcontracten elektriciteit

De basislast elektriciteit op APX sloot woensdag op EUR 29,25 per MWh, terwijl voor Phelix een waarde van EUR 26,09 gold. Een dag eerder kwamen de prijzen nog boven de EUR 32 uit. Met de huidige weersvooruitzichten, die in Duitsland mogelijk zullen leiden tot een recordproductie aan windenergie, lijkt het erop dat de prijzen de komende dag verder zullen afnemen. Het vorige dagrecord is van tien dagen geleden, toen de productie piekte op 33.921 MW – 75% van het geïnstalleerde vermogen.

Om gasgestookte centrales economisch rendabel te maken moeten de gasprijzen, die dit jaar al zo'n 15% daalden, verder zakken tot EUR 6 per MWh. Dat zei hoofd energiemanagement Pieter Schipper van Statkraft deze week op een conferentie in Duitsland. De huidige lage gasprijzen hebben volgens hem maar zeer beperkt voor effect gehad aangezien ook de kolen- en stroomprijzen zijn gedaald. In de berekeningen van Energieia kwam de clean spark spread (CSS) woensdag uit op EUR -2,24 per MWh, terwijl de clean dark spread (CDS) sloot op EUR 9,02.

De CCS en CDS zijn een maatstaf voor de rentabiliteit van respectievelijk gas- en kolencentrales. De hier weergegeven cijfers hebben betrekking op Nederland in 2017. Voor gascentrales is een gemiddeld rendement van 53% genomen (bovenwaarde) en een emissiefactor van 0,187. Voor kolencentrales is gerekend met een rendement van 39% (bovenwaarde) en een emissiefactor van 0,34. Als verbrandingswaarde is gerekend met 25,12 MJ/kg steenkool. De kolenbelasting bedraagt EUR 0 per MWh en de wisselkoers was deze donderdag USD 1 = EUR 0,8857. De weergegeven spreads zijn afgeleid uit de Cal 17-prijzen voor stroom (Ice-Endex), gas (Ice-Endex) en steenkool (Ara; EEX) en het Dec 17-contract voor CO2-emissierechten op Ice-ECX. Onderhoudskosten zijn niet meegenomen.

© 2016 Energieia. Alle rechten voorbehouden.